

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2008. SZEPTEMBER XIX. ÉVFOLYAM 17. SZÁM

A TESTVÉRI KÉZNYÚJTÁSBAN NINCSENEK HATÁROK

Felvidéki barangolások

Krasznahorka büszke vára – így kezdődik a híres kuruc dal, mely valójában nem is kuruc-kori, hiszen a szövegét Rákóczi hamvainak hazahozatalakor, 1906-ban szerezte egy Andrássy grófnő. A lőcsei fehér asszony című Jókai-regény háttéréül szolgáló várat a nagyváradi-újvárosi reformátusok is felkeresték

Kedves meghívásnak tett eleget a nagyváradi-újvárosi gyülekezet presbitériumának és gyülekezetének néhány tagja, amikor július 18-án buszra szállt, s elindult a szlovákiai Rimaszécs községbe. Az ott szolgáló Orémus Györgyné Basa Ilona a 2007 őszi Partiumi-Felvidéki Napok alkalmával hirdetett ígét az újvárosi templomban, s a határokon átnyúló testvérkapcsolatok ápolása végett, presbitériuma nevében hívta meg gyülekezetünk tagjait a rimaszécsi látogatásra.

Herdeán Gyöngyi lelkipásztor vezetésével, rövid fohászban Isten kezébe ajánlva kis csoportunkat, elindultunk nagy utunkra. Szép időben, kellemesen beszélgetve tettük meg az utat. Szokatlan volt a magyar-szlovák határon való sima átjutás, a kihalt határátke-lőhely. A határtól 15 km-re, Gömör megye déli részén fekvő Rimaszécs az 1200-as évekből datálódik, lakosságának nyolcvan százaléka magyar. A község szélső, romosabb házait elhagyva, hangulatos, zöld tér nyílt előt-

tünk, központi részén a katolikus templommal. Buszunkról lekászálódva, kedves társaság fogadott bennünket: Orémus Ilona lelkipásztor és a presbitérium néhány tagja. Köszöntések hangzottak, ismerkedtünk sorstársainkkal, határon túl rekedt magyar atyánkfiaival. Jólesett minden szó, a kedves invitálás, a fiatalok tüsténkedése a vacsora felszolgálásánál, a közösen elmondott ima, a jószívvel elének terített, bőséges vacsora. Aztán röviden megbeszéltük a másnapi kirándulást, s nyugodalmassal jó éjszakát kívánva, elbúcsúztunk, ki-ki a maga szállásadóhoz térve éjszakára.

A tiszta, falusi levegő megtette hatását, kipihenten gyűltünk össze másnap reggel, buszra szálltunk vendégfogadó lelkipásztor asszonyunkkal és néhány presbiterrel. Utunk első állomása Nemesradnót, ahol megálltunk Radnóti Miklós mellszobránál és emléktáblájánál, valamint Pósa Lajos költő szobránál. Utóbbi a Mennyben lakó én Istenem kezdetű református ének szerzője, melyet az ő tiszteletére elénekeltünk. Továbbutazva Zsíp követtegetett, egy takaros, 200 lelkes kis falu. Dombon épült gótikus temploma előtt fából épült torony található, melyben két harang lakik. A templombelső mennyezete kazettás,

HETEDIK KÜRTSZÓ

Iskolai törvények

ÉRDEMES NÉHA a régi iskolai törvényekre gondolunk. Szigorúak voltak. Szükség volt szigorúakra. Senkinek sem jutott eszébe, hogy olyasmik ellen hozzon törvényt, amiket senki, még véletlenségből sem követett volna el.

WITTENBERGBEN azért tiltotta a törvény a kutyán való lovaglást, mert lovagoltak kutyán. Pukkasztották a polgárokat vele. Nosza a polgárok törvényt hoztak ellene. Már most az egészen más kérdés, hogy mekkorák lehetnek azok a kutyák és a rajtuk „kutyagoló” diákok. A kutyáknak igencsak hatalmas, a diákoknak igencsak aprócska termé-
tüeknek kellett lenniük.

AZ AKKORI törvények és a maiak, valamint alkalmazásuk közötti óriási a különbség. E különbség miatt volt akkor nagyobb rend. A törvények megszegőit megbüntették. Nem magyarázták nekik, hogy ugyebár mégsem kellene a törvényeket megszegni. Vagy hogy talán nem megélhetési bűnözés miatt történt-e az a rablógyilkosság, avagy pusztai diákcsinny okából, hanem a törvény szigorával jártak el. A bűnös megkapta, ami megillette.

PÉLDÁNAK OKÁÉRT a Debreceni Református Kollégium az ország iskolájává vált, mert szigorú tanulmányi rendje volt. A minél több tudás elsajátítása érdekében keményen kellett dolgozniuk és tisztes módon élniük tanároknak és diákoknak egyaránt. A törvény egyaránt vonatkozott tanárra és diákra. Nem véletlenül kerülhetett ki annyi híres ember onnan.

NEM A LÓGÁS, hanem a becsületes, imádságos munka volt a követelmény. Jelmondata most is olvasható a Kollégium északi szárnyának timpanonnal díszített homlokzatán: „Orando et laborando” – „Imádkozzál és dolgozzál”.

„Eredj a hangyához, te rest, figyeld, hogy mit tesz és okulj! Bár nincs vezére, előljárója, vagy uralkodója, mégis biztosítja kenyerét nyáron, begyűjti eledelét aratáskor.” (Péld 6,6-8)

Nyári estéken, a fülledt meleg után kellemes a sziporkázó csillagok alatt, tücsökciripelés közben családdian együtt beszélgetni, imádkozni, énekelni. A természet hangjai csendre intenek minket és a csendben megszólal a Lélek, a fáradhatatlan Úr, aki nem megy szabadságra, aki szüntelen cselekszik értünk, aki szorgalmasan viszi véghez akaratát akár rajtunk keresztül, akár rajtunk kívül, akár még akaratunk ellenére is.

A tücsök zenéje eszünkbe juttatja a hangya szorgalmát. A mi nyári, testi tétlenkedésünk, lelki elcsendesedésünk, eszünkbe juttatja Isten „aktivitását”, „szorgalmát”, s az Isten után azoknak fáradt arcát, kérges, de imádkozó kezét, munkában meggörnyedt hátát, akik értünk dolgoztak, szolgáltak, szenvedtek.

Hányszor emlegetjük édesanyánk példás szorgalmát, munkabírást, édesapánk terveit, álmait, teljesítményét, kétkeze munkáit? Hányszor könnybe lábadt szemünk,

A LÉLEK CSENDJE

Isten előtti munkálkodás

amikor az eső elmosta, megrongálta, csatládok, falvak évtizedes, évszázados épületeit, életmunkáit, kezük, szorgalmuk tárgyát? Hányszor sír a lelkünk, amikor lusta emberek, rest szülők romos, dűledező házat, gondozatlan kertjét, szegényes életmódját, elhanyagolt gyermekeit vesszük észre? Hányszor vagyunk dühösesek, mikor mások vagy a magunk mulasztása, hanyagsága és lustasága miatt munkánk tönkremegy! Örülünk, amikor fiataljaink szorgalmas, kitartó tanulása vagy munkájuk nyomán megvalósítják egy-egy álmukat, amikor Isten akaratának engedelmeskedve úgy dicsőítik Őt, hogy becsületesen tisztességesen, szorgalmasan dolgoznak.

A fent olvasott példabeszéd is a hangya szorgalmát emlegeti és dicséri, példaként említi az önkéntes, öntudatos tervszerű, szorgalmas, becsületes munkát, arra buzdítja az olvasót is, hogy úgy dicsőítse Isten, hogy a lustaságot, a henyélő alvást kerülje, a nappalt intenzív alkotással, a mindennapi kenyér előteremtésére használja ki, az éjszakai pedig testi-lelki pihenésre, erőgyűjtésre.

A „tücsök” magatartású, gondolkodású nem gondol holnapjára, csak a mára, a ma élvezetére, nem tervezi meg jövőjét, nem osztja be a jelenben meglévő idejét, energiá-

ját, ezért leszegényedhet, éhezhet, elveszhet az életben.

A „hangya-lelkületű” ember előre és felé tekint, elkéri Istentől jövőjét; a jövő céljai, irányai felé tekint és szorgalmasan, becsületesen, tervszerűen feladatait el is végzi. Kitartóan szívósan, céltudatosan munkálkodik. Nem tékozol, nem pazarol, megbecsül mindent és mindenkit, gyűjt, nem csak testiet, hanem lelki kincseket is, igyekszik hasznossá tenni magát, igyekszik értéket gyűjteni, értékeset alkotni, mások javára, hasznára élni. Aki felelőtlenül tékozol, gondatlanul, ölbetett kézzel, semmittevően él, az előbb-utóbb lerongyolódik lelkileg-testileg. Élete nélkülözővé, keserűvé, boldogtalanává válik, nem Isten hibájából, nem mások hibájából, hanem saját maga hibájából.

Ne hibáztassátok Isten, sem embertársaitokat saját szűkölködésetekért, nélkülözésetekért, inkább vizsgáljátok meg mennyire vagytok becsületesek, mennyire vagytok szorgalmasak! Ne irigyeljétek mások, hozzátok viszonyítva jobb anyagi helyzetét, vagyonát, inkább igyekezzetek szorgalmasabban, becsületesebben, Isten előtt kedvesen munkálkodni, hogy áldás legyen munkátokon, életetekben!

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM*

„Kegyelemből fogadtattunk Isten gyermekeivé”

Hetente olvasni a bulvársajtóban, hogy újabb világsztár fogadott örökbe rossz körülmények között sýnylódó, harmadik világbeli árva gyereket. Sajátos divattá vált ez az ismert emberek körében. De ennél korábbi és számunkra fontosabb példa is létezik: Krisztus szerinti, isteni örökbefogadás.

Isten, saját egyszülött Fiának egyszeri, tökéletes áldozata által vállalta mindannyiunk örökbefogadását. Nem kellett gyámhivatal, vagy jogi aktust képviselő hivatalos eljárás. Isten döntött így és akaratának, Fia által érvényt szerzett bennünk. Ezért egyértelmű a *Heidelbergi Káté* 33. kérdése: *Miért nevezetik Krisztus Isten egyszülött Fiának, ha mi is Isten fiai vagyunk? Azért, mert egyedül csak Krisztus Istennek örök természete szerint való Fia; mi pedig órette kegyelemből fogadtattunk Isten gyermekeivé.*

A törvény szerint az örökbefogadást a bíróság bármely fél kérelmére felbonthatja, ha akár az örökbefogadó, akár az örökbefogadott olyan magatartást tanúsított, amely miatt az örökbefogadás fenntartása a másik félre elviselhetetlenné vált. Hányszor botránkozik meg Isten viselkedésünkön, és mégsem tagad meg minket! Hányszor gondolja, hogy elviselhetetlenné vált csökönységünk, de akkor sem taszít ki kegyelemből! Nem, mert egyszülött Fia által örök

gondviselést vállalt. Ezért örök hálával tartozunk úgy Atyánknak, Teremtőnknek, mint Urunknak, Jézus Krisztusnak!

Miért nevezem őt mi Urunknak? (Heidelbergi Káté 34. kérdése) Mert ő mind testünket, mind lelkünket a bűntől és a Sátán minden hatalmától nem aranyon vagy ezüstön, hanem az ő drága vérében váltotta meg és tette a maga tulajdonává.

A *Gladiátor* című, Russell Crowe főszereplésében 2000-ben készült, őt Oscar-díjjal nyert amerikai film központi témája alapján a germánok ellen küzdött csata után Maximusnak, a hadvezérnek egyetlen vágya, hogy hazatérhessen a családjához. Mindez nem lehetséges, hisz császárához fűződő lojalitásán csorbát akarnak ejteni. Végül Maximus rabszolgasorba és egy afrikai provinciába kerül, ahol gladiátorként kénytelen harcolni, hogy életét menthesse és rabszolgá sorsából szabaduljon.

Már a homéroszi korból ismert, hogy kegyetlenül bántak a kereskedelmi tárgy-

ként emlegetett szegényekkel. Nem kímélték őket. Felszabadulásuk is rengeteg pénztől, munkaidőtől vagy éppen patrónusuk végakarától függött. Nagy szerencsés volt, ki életét szabadon végezhetette.

Ilyen szolgasorsunk lenne ma nekünk is, ha nem jött volna Jézus Krisztus, aki azt akarta, hogy mi ne szenvedő rabszolgák legyünk. Megfizetett érettünk, kiváltott bennünket, megvett minket a Sátán hatalmától. Ez a vásár nem aranyon vagy ezüstön, hanem az Ő drága vérében történt meg, vagyis a keresztfán érettünk való szenvedésében. Így tett a maga tulajdonává! Ezért ő a mi Urunk, és mi hozzá tartozunk, Ő véd és őriz bennünket.

Ha hiszünk és megértjük, hogy Jézus megváltott bennünket és így tett Isten tulajdon gyermekeivé, feltámad a szívünkben az öröm, hogy az övéi lehetünk, és mindenben úgy igyekezzünk élni, hogy neki örömet tudjunk szerezni, mert ami neki öröm, az nekünk is öröm lesz. Ma, holnap és minden nap a szolgaságtól megmenekült, szabad gyermek örök öröme.

ORBÁN LEVENTE

* *Rovatunk augusztustól havi egy alkalommal jelentkezik. Megj.: a szerk.*

ISMÉT DIADALMASKODTAK BOCSKAI HAJDÚI

Emlékcsata a Nyúzövölgyben

Az immár harmadik alkalommal megrendezett ünnepélyre augusztus 17-én került sor, a Bihardiőszeg határában lévő Nyúzövölgyben.

A császári harci szekerek

Nemzetünknek Mohács után sok alkalommal kellett önvédelemből, szabadságharcot indítania. Ezek a harcok nagy áldozatot követeltek és bár sorra elbuktak, a történelem tanulsága szerint mégsem voltak eredménytelenek. Győzelmet azonban mégis csak egy szabadságharcunk ért el: az 1604-1606 között vívott Bocskai-szabadságharc.

Bocskai István fejedelem, győztes szabadságharcunk vezére, európai mércével is kiemelkedő történelmi személyiség, aki életével, hitével, tetteivel kiérdemelte a „magyarok Mózesé” elnevezést. A református vallás és az egyetemes protestantizmus védelmezéséért pedig méltán áll szobra Genfben, a reformáció nagy európai személyiségeinek társaságában.

A fejedelem, a szabadságharc kezdetén maga mellé állította a hajdúkat, majd 1604. október 15-én Álmosd és Diószeg között, a Nyúzövölgyben, megsemmisítették az ellenük vonuló császári sereget. A győztes szabadságharc végül is a Bécsi békével zárult le 1605. június 23-án, melyben a Habsburgok is kénytelenek voltak elismerni és törvényben biztosítani nemzetünk és vallásunk szabadságát.

A Nyúzövölgyben évről-évre megrendezett emlékünnepség erre a hősiesség helyállításra emlékeztet, és az elődök nagy áldozata előtt tisztelg.

Mintegy kétezer érdeklődő látogatót ki az emlékcsona helyszínére

Az idei ünnepség délelőtt kezdődött, bográcsfűző versenyyel és ifjúsági műsorral. Az ifjúsági program reménység szerint hagyományteremtő folytatása volt az augusztus 11 és 16 között a hegyközszenmiklósi fűrdőn megrendezett Érmelléki Keresztyén Ifjúsági Tábornak, melyen érmelléki gyülekezetek konfirmált ifjai vettek részt, összesen 80-an.

Délután három órátk Adamóczy Béla tárogatóművész játékát hallhatták az egybegyűltek. Majd a hagyományörzők felvonulása következett, korabeli hajdú-, valamint osztrák harci viseletben. A felsereglést seregszemle követte.

Ezután az egybegyűltek dr. Börzsönyi József szerencsi református esperesnek, a Sárospataki Teológiai Akadémia professzorának igei megnyitóját hallhatták, az Ef 6,11-20 alapján, melyben kiemelte a lelki fegyverzet felöltésének fontosságát. A keresztyén ember számára fontos, hogy védelmezni tudja magát a 21. század szellemi kihívásaival szemben is, és meg tudja őrizni keresztyén önazonosságát.

Szerencs városát Bihardiőszeggel Bocskai István református fejedelem személye köti össze, hiszen 1605. április 17-20. között Szerencsen tartották azt az országgyűlést, amely az 1605. február 21-én Nyárádszeredában Erdély fejedelmévé választott Bocskai Istvánt Magyarország fejedelmévé is megválasztotta, s ezen az országgyűlésen mondták ki a protestánsok vallásszabadságát.

Gellért Gyula lelkész-esperes a bihari őszegiek és az érmellékiek nevében köszöntötte az érkezőket és a vendégeket. Ezután következett az eredeti csata megjelenítése, melyet Horváth Lajos főtanácsos vezényelt le. A hajdú csapatok Bocskai-zászlaja alatt esküt tettek, majd kezdődött a harc. A gyalogos- és lovasrohamok, a szekértábor megostromlása, valamint az ágyútűz után ismét diadalmaskodtak Bocskai vízei. A csata után előléptetés és tisztavataás következett.

Lovasroham a Nyúzövölgyben

A Székelyhídról érkezett Pusztai Farkasok íjászbemutatót tartottak. A nézősereg megcsodálhatta az íjások korhű borból készült páncélját, mely valóban védelmet tud nyújtani a becsapódó nyílvevő ellen is. Az íjászbemutató után Szabó József székelyhídi testvérünk szavalta el a Szózatot. A rendezvény az Emlékszikla megköszoruzásával és a Szózat közös eléneklésével zárult.

A nagy áldozatot követelő rendezvényt – mint az előző két évben is – az Érmelléki Egyházmegye és Bihardiőszegi Egyházköz-ség szervezte.

URI IMRE

Döntő fordulat a Báthori-ügyben

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Elnöksége tájékoztatja a közvéleményt, hogy a volt gencsi lelkipásztor, Báthori Gyula által indított munkajogi perek garmadája megoldódni látszik.

Folyó év július 3-án az Alkotmánybíróság tárgyalta a Nagyváradi Ítéletábla által, hivatalból emelt alkotmányellenességi kifogást. A Hivatalos Közlöny július 30-i számában leközölt 797-es számú végzésében jogerősen és végérvényesen kimondta, hogy a 489/2006-os Kultusz-törvény 26. szakasza nem ütközik az Alkotmány előírásaiba. Ennek megfelelően a közjogi bíróságok nem bírálhatják felül az egyház fegyelmi ügyekben hozott, munkajogi következménnyel járó döntéseit.

Végzésében az Alkotmánybíróság világosan és tisztán megfogalmazza, hogy egyházi fegyelmi ügyekben az egyházak illetékessége kizárólagos, döntései pedig jogerősek és végérvényesek, közjogi bíróságoknak nincs illetékességük ezen döntéseket felülbírálni.

Egyházkerületünk, a több éve tartó pereskedés során mindvégig, jogilag megalapozottan ezt az álláspontot képviselte, de sajnálatos módon a bíróságok ezt szinte minden esetben másként bírálták. Az évek folyamán egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a román igazságszolgáltatás a Báthori-ügyben negatív politikai befolyásoltság alatt állott.

Fölmerül a kérdés, ki felelős a sorozatos törvénytelen bírósági döntésekért és az egyházunkat ért tetemes anyagi és erkölcsi kárért – áll a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Elnöksége által kiadott nyilatkozatban.

FELVIDÉKI BARANGOLÁSOK

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

felújítása során hivatalos restaurátorok speciális munkamódszerekkel hozták felszínre az eredeti freskókat. A templom melletti emlékmű felirata megkapó: „A mindenségben ott lakik az egység, keressétek egymásban a békét. Szívetekben őrizzétek fényét. Most és mindörökké” (Tolcsvay László: Magyar mise).

Gyönyörű vidéken utaztunk tovább, az Alacsony-Tátra vonulatai között. A fennségi hegyvidékeken egyszer csak felbukkant Krasznahorka büszke vára, évszázados falaival uralva a környéket. Felérve a vár közelébe, leszálltunk, s gyalogosan, csodás kilátásban gyönyörködve tettük meg utunkat a bejáratig. A 14–17. század között épült, bővített, újjáépített vár első tulajdonosa Andrassy Péter várkapitány volt. Vele kezdődött a vár, Gömör vármegye és Közép-Európa majd négy évszázados, a befolyásos Andrassy-családdal szorosan összefüggő történelme. 1817-ben leégett a vár. 1964-ben kezdték meg a felújítását, 1989-ben nyitották meg a nyilvánosság előtt.

Az alsó várban lévő konyhában kezdtük meg a látogatást, idegenvezető szakszerű kalauzolásával. Ezután gazdagon berendezett szobák, játéktér, zeneszoba következett 19. századi tölgyfaasztallal, Mária Terézia, II. József olajfestményeivel, korabeli itáliai hangszerekkel. A felső várban megpillanthattunk egy eredeti ágyúmaradványt, úgynevezett szakállas puskákat, 17. századi kinzőszekőket. A következő teremben gróf Andrassy Franciska elegáns halottaskocsija van kiállítva. A gótikus bástya földszintjén régészeti leletek, kőkorszaki, bronzkori használati tárgyak, ékszerek láthatók. Továbbmenve, a gótikus palotában Magyarország 14. századi térképét csodálhattuk meg, melyen fel vannak tüntetve a török hódítás nyomai. A középső várban a tanácstermet szemlélhettük meg, az Andrassy család jelmondatával: „Nem látszani, hanem lenni”. Következtek a várúrnők szobái, melyeket 19. századi rokokó stílusú bútorzat és uralkodók olajfestménye díszít. A Franciska-múzeum gróf Andrassy Dénes feleségének állít emléket a kiállított használati

*Krasznahorka büszke vára,
ráborul az éj homálya.
Tornyos ormán az őszi szél
régmúlt dicsőségéről mesél.
Rákóczinak dicső kora
nem jön vissza többé soha.*

*Harcosai mind pihennek
bújdósó fejedelemnek.
A toronyból késő este
tárogató nem sír messze.
Olyan kihalt, olyan árva
Krasznahorka büszke vára.*

A partiumi vendégek felvidéki vendéglátói társaságában, Rimaszécson

Váradai Bibliát vittek ajándékba a váradai reformátusok. Herdeán Gyöngyi újvárosi és Orémus Györgyné Basa Ilona rimaszécsi lelkipásztor az ünnepélyes átadáson

tárgyakkal, bútorokkal, ruhákkal. A házaspár a környék jövőjéért híresült el, nevükhöz fűződik kórház és iskola építése.

A vár utolsó látványossága az Andrassy család kriptája, melyet Dénes gróf építtetett 1890-ben. Az utolsó temetés 1991-ben volt, Andrassy Ilona itt lelte meg utolsó fekhelyét. A kriptából nyílik az 1770-ben emelt díszes kápolna, hársfából készült szószékét 1970-ben újították fel. Az egyik üvegkoporsóban gróf Andrassy Istvánné Seredy Zsófia természetes úton mumifikálódott holtteste látható.

Élményekkel gazdagon távoztunk a gyönyörű várból. A hegy lábánál eltértünk Betlér felé, ahol az Andrassy-kastélyban 1953-tól múzeum működik, egy 70 hektáros, egzotikus vadspark közepén. Itt szembesültünk azzal, hogy az egykor gazdagon virágzó kultúra alapjaira épült szocialista rendszer sem tudta megsemmisíteni azt, amit őseink ránk hagytak. Az Andrassyak szenvedélyes gyűjtők, vadászok voltak: fegyverek, párbajtőrök, sportdíjak, vadásztrófeák, afrikai és ázsiai régészeti leletek, érdemrendek, kitüntetések, családi arany- és ezüstékszerek, 3000 éves múmiák, pánclöltözetek, herendi porcelánok, pozsonyi üvegkristályok, étkészletek, perzsaszőnyegek, értékes festmények gazdag gyűjteményben gyönyörködhattunk. A családi ebédlő, a játékszalon, a keleti szalon berendezési tárgyai, valamint a történelmi könyv-

tár 15 ezer kötetével felejthetetlen látványt nyújt a látogatóknak. Külön érdekessége a kastélynak, hogy Erzsébet osztrák császárné és magyar királyné, ismertebb nevén Sissi emlékére Andrassy Gyula gróf egy külön berendezett emlékszobát állíttatott, melyet az uralkodónő mellszobra és Feszty Árpád nagyméretű koronázási festménye díszít.

Visszafelé, Rimaszombaton megtekintettük Petőfi Sándor és Tompa Mihály szobrát, majd Hanván a református templom kertjében Tompa Mihály sírjánál jártunk. 1852–1868 között ebben a templomban hirdette az igét a lelkész-költő.

Vasárnap, kirándulásunk utolsó napján a rimaszécsi, frissen felújított 750 éves templomban Herdeán Gyöngyi lelkipásztor hirdette az igét a 2Móz 13,18 alapján, elmondva, hogy ha Európa ezen megtépzott keleti részében együtt tudjuk imára kulcsolni kezünket, abban a pillanatban egyek vagyunk, mert az Isten felé fordulunk. Lelkipásztonőnk megköszönte a felvidéki testvérek szíves vendéglátását, kölcsönös ajándékátadás után a gyülekezetünk keretében működő kamarakórus tagjai adtak elő három énekszámot, majd Orosz Erzsébet szavalata után a várad-újvárosi kórus szolgált. Válaszképpen Rimaszécs női énekkara adott elő három kórusművet, majd Tompa Mihály A golyárhoz című versét Martinovits János adta elő. Nemzeti imádságunk és a Székely himnusz elnéklése után átvonultunk a gyülekezeti házba, elkölteni a lelkes házigazdák által készített finom ebédet. Majd fényképezkedés, búcsúzás következett. Megható pillanatok, amikor a szem nem marad szárazon. A viszontmeghívás megtétele után, nehéz szívvel, de szép élményekkel gazdagodva indultunk haza.

Ez a látogatás újfent bebizonyította, hogy egy nemzet tagjai határok által elválasztva is tudnak közösen gondolkodni, imádkozni, egymás felé fordulni, mert nem a társadalmi rendszerek teszik meg a csodát, hanem Isten eleve elrendelése.

TÓTH ROZÁLIA presbiter

Tézisek és javaslatok

A Károli Református Egyetem és a Magyar Református Presbiteri Szövetség Hit és erkölcs címmel tartott, 16. Nemzetközi Presbiteri Konferenciájának tézisei és javaslatai.

TÉZISEK

1. A Szentírás alapuló hitünk szerint, amióta az első emberpár evett a jó és a gonosz tudásának fája gyümölcséből, azóta kell döntenünk arról, hogy mi a jó és mi a rossz. Ennek tudománya az etika.

2. Isten – szeretete jeléül – választott népének, de ma már látjuk, az egész emberiségnek, a törvényadás révén (Tízparancsot) meg kívánta mutatni, hogy mi a jó és mi a rossz. Jézus élete és halála ennek a szeretetnek a kiteljesedése, és ezáltal a keresztény etika egyetlen alapja.

3. Az emberi közösségek, önazonosságuk megtartása és tagjaik megvédelmezése érdekében maguk is törvényeket alkottak és alkotnak.

4. A szabadság, egyenlőség, testvériség jelszavából, amely a 19. században és a 20. század első felében még a nemzetek, társadalmi rétegek, vagyis közösségek szabadságát, egyenlőségét jelentette, a 20. század végére az egyén szabadsága került előtérbe, vagyis az egyén nem kívánta igénybe venni a közösség védelmét, mert azt korlátozónak ítélte. Így vált az erkölcs – és ezzel együtt a hit is – magánüggyé.

5. Ez a társadalom fontos közösségeinek, mint amilyen a család, a nagy hagyományú munkahely, a társadalmi szervezet felbomlásához vezetett, de akadályává vált az együttműködésnek, szövetkezésnek is, aminek súlyos gazdasági következményei vannak. A törvények megtartása az egyén

érdekeitől vált függővé, ennek ellensúlyozására a társadalom mind több ellenőrző szervezetet igényel, amelyek az államapparátust, az önkormányzatokat, a bíróságokat megterhelik, és amelynek költségeit az állampolgárok adójukból fizetik.

6. Az erkölcs magánüggyé válása, az ún. „semleges világnézetű” oktatás hozta magával az ifjúság tájékozatlanságát, amelynek súlyos negatív jelenségeit napról napra tapasztaljuk.

7. Mindezek és egyéb jelenségek alapján kimondható, hogy ma Magyarországon súlyos erkölcsi romlás jelei mutatkoznak, amelyben ma már pártállástól függetlenül a politikusok is egyetértenek.

JAVASLATOK

Meggyőződésünk, hogy hit nélkül nem lehet tartósan erkölcsös életet folytatni, jóllehet nem vitatjuk, hogy az emberség szintjén, nagy akarattal, egy bekövetkező krízisig igen. Javaslatainkat ez határozza meg, miközben a hazai élet valóságából indulunk ki.

1. Feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a református gyülekezetekben mindenütt legyen gyülekezeti hitoktatás mind gyermekeknek, mind felnőtteknek, amibe beletartoznak a táboroztatások és egyéb ifjúsági alkalmak is.

2. Az erkölcsi nevelést minél fiatalabb korban és a családban kell elkezdni. Ennek bölcs terjesztését szükségesnek tartjuk és javasoljuk.

3. Meg kell vizsgálni, hogy milyen feltételek mellett lehetne – több szomszédos ország gyakorlatához hasonlóan – bevezetni az önkormányzati iskolákban a kötelező hit- és erkölcs tan vagy etika oktatást. Ennek köz-

vélemény-kutatási, vallásszociológiai és statisztikai vizsgálatát az egyházaknak kell elvégeztetni, és ennek eredménye alapján megfelelő javaslattal fordulni a politikusokhoz.

4. Az ifjúságra korlátozódó erkölcsi nevelés csak nagyon sokára és korlátozott hatásokkal hozza meg eredményeit. Ezért feltétlenül szükséges a felnőttek képzése is. Ma sok olyan képzés folyik az országban, amelyekhez az etikai képzés is hozzákapszolható, de még számos terület van, ahol ilyen képzést be lehetne vezetni: fogva tartottak, munkanélküliek stb.

5. Ezeknek a képzéseknek az adott személyi összetételhez legjobban illeszkedő formáját kell kialakítani, amelyben a református pedagógusok, pszichológusok és vallás-oktatók is bizonyára örömmel vesznek részt.

FAZAKAS LÁSZLÓ:

Boldog Igék

(Mt 5,3-12)

Boldogok a lélekben szegények, akik sírnak, akik szelídek övék lesz a mennyek szép országa s egyben a világ s a múlt földiek;

Áldottak, kik éheznek-somjaznak az irgalmat s a tiszta szívet, mivel meglátják az örök, igaz Istent, kinek igazsága: kegyelem.

Áldottak a békesség-teremtők, jutalmuk bőséges odafenn, – bár üldözik, szidják és folyton gyalázzák, mint a réges-rég élt szenteket,...

Boldogok vagytok, ha énmiattam üldöznek-gyaláznak, szól az Úr: örüljete, hisz szegényetek dicsősége lesz majd isteni ajándékul!

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének IV. konferenciája

Téma: Politizáló egyház-imádkozó politikus. Helyszín: Érmihályfalvi Egyházközség (Érmelléki Egyházmegye). Időpont: 2008. szeptember 12-14.

Első nap, szeptember 12., péntek: 12,00-14,00 Érkezés, ebéd 14,00-14,45 Nyitó istentisztelet Igét hirdet: Csúry István helyettes püspök 14,45-16,00 Köszöntések: Gellért Gyula, Érmelléki Egyházmegye esperese, Balázsné Kiss Csilla érmihályfalvi lelkipásztor, Kovács Zoltán egyházkerületi-egyházközségi főgondnok, hazai és határon túlról érkezett vendégeink. Konferencia megnyitása: László Kálmán KREPSZ-elnök 16,00-17,00 „A XXI. század presbitere”. Előadó: Bogárdi Szabó István püspök 17,00-18,00 Az előadás megbeszélése 18,00-19,00 Kulturális program: Wass Albert: „Maradok töretlen hittel ember

és magyar” 19,00-19,30 Esti áhítat: Gellért Gyula érmelléki esperes 19,30-20,30 Vacsora 20,30 Családoknál elszállásolás

Második nap, szeptember 13., szombat: 8,00-8,45 Reggeli családknál 9,00-9,45 Reggeli áhítat. Balázs Dénes érmihályfalvi lelkipásztor 10,00-10,45 „Egyház és politika viszonya a Szentírás és Hitvallásunk szerint”. Előadó: dr. Juhász Tamás teológiai tanár 10,45-11,15 Megbeszélés 11,15-11,30 Szünet 11,30-12,15 „Egyházi emberek részvétele a közéletben és a politikában”. Előadó: Csépp Sándor újságíró 12,15-13,00 Megbeszélés 13,00-15,00 Ebédszünet 15,00-15,45 „Politizáló egyház – a múltban”. Előadó: Dr. Herman M. János előadó-tanácos 15,45-16,30 Korreferátum: Sipos Gábor történész 16,30-17,00 Megbeszélés 17,00-17,45 „Politizáló

egyház – a mában”. Előadó: Tőkés László EP-képviselő 17,45-18,30 Korreferátum: Varga Mihály volt pénzügyminiszter, presbiter 18,30-19,00 Megbeszélés 19,00-20,00 Kulturális program: Wass Albert „Maradok töretlen hittel ember és magyar” GGG irodalmi stúdió. „Musica Sacra” érmihályfalvi kamarakórus 19,45-20,30 Esti áhítat: Rákosi Jenő szentjohbbi lelkipásztor 20,30-21,30 Vacsora

Harmadik nap, szeptember 14., vasárnap: 11,00 Istentisztelet: Igét hirdet dr. Hegedűs Loránt nyugalmazott püspök 12,30 Tiszántúli Egyházkerületi PSZ és a Királyhágómelléki Egyházkerületi PSZ, valamint az Érmelléki Egyházmegyei PSZ és a Békési Területi PSZ testvérkapcsolatának ünnepélyes megpecsételése.

A tavaly októberben Nagyváradon tartott II. Partium-Felvidék testvéregyházi találkozó sajtóbizottsági ülésén, a gyakorlati együttműködés jegyében megegyezés született arról, hogy a felvidéki és a királyhágómelléki református lapok évente legkevesebb egy alkalommal Vendégoldal-rovattal jelentkeznek, melyben egymás cikkeiből tallóznak.

A Vendégoldal debütálásaként Hlavács Pál presbiter írását választottuk ki, a Kálvinista Szemle idei második számából. Szintén a témához kapcsolódik Nagy Norbert írása a hetedik oldalon.

A szerk.

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET A közeli és mégis távoli Prága

Eltelt pár év, hogy a Szlovákiai Református Egyház püspöke, Erdélyi Géza Rimaszombatban kibocsátotta a gyülekezet első lelkészét. Egy nagyobb gyülekezet életében talán kevésbé tűnnek jelentősnek azok az események, amelyek egy oly apró gyülekezetben történnek, mint amilyen a prágai is. Ennek ellenére az eltelt idő alatt a Prágai Református Gyülekezet életében is történt számos jelentős esemény és változás.

„Egyáltalán nem természetes dolog, hogy Prágában magyarul hallgatható Isten Igéje, és ezt meg kell becsülni” – hangzott el Tóbiás Attilának, a prágai gyülekezet lelkészének októberi búcsúztatóján. Attila ideiglenes távozása Prágából váratlanul érte a gyülekezetet, és bár Bodnár Noémi végzős teológus személyében megfelelő helyettesítőre talált a gyülekezet, az eddig is megoldatlan kérdések mellett több új kérdés merült fel. Ezúton is köszönjük Tóbiás Attila lelképásztor tízéves szolgálatát a prágai gyülekezetben, és kívánunk áldást Egyesült Államokbeli gyülekezetépítő tevékenységére.

A Prágai Református Gyülekezet a Szlovákiai Református Egyház egyetlen missziós gyülekezete. Mivel Csehországban a Református Egyház nem tartozik a hivatalosan bejegyzett egyházak közé (és bejegyzésére megfelelő lélekszám és koncepció hiányában valószínűleg a későbbiekben sem fog sor kerülni), a gyülekezet hivatalos státusza is több kérdést vet fel. Bár több irányban történt próbálkozás, ez a kérdés a mai napig megoldatlan. És ezért nem egyszerű a parókia, a prágai református lelkész lakhatásának és szociális biztosításának megoldása sem, ahogy azt a gyülekezet presbitériuma megtudhatta Molnár Sándor zsinati főtanácsos nyári látogatása alkalmával.

November 1-jétől a Prágai Református Gyülekezet segédlelkésze Bodnár Noémi, akit november 11-én rendkívüli módon, teológiai tanulmányai befejezése előtt bocsátott ki Erdélyi Géza református püspök.

Istennek hála, a gyülekezetnek, lelkészének és presbitériumának nemcsak a gyülekezet létével kapcsolatos kérdések megoldásán kell töprengenie. Több téren is egyre

2006 őszén a prágai gyülekezet koszorúzással emlékezett Végh János, Molnár Eduárd, valamint Tardy Mózes Csehországban szolgált magyar származású prédikátorokra

több szolgálati lehetőség mutatkozik, és bár a vasárnapi istentiszteletek látogatottsága a prágai magyar diákság hazautazásának függvényében változó – az eklézsia az utóbbi években több taggal is gyarapodott. Ehhez jelentős mértékben hozzájárultak a rendszeres énekkari próbák és a szervezethez. A Bodnár Noémi vezette kis kórusnak ugyan még nincs neve, de a rendszeres fellépések mellett egyre többször szerepel, nemcsak egyházi körökben. A kórus 2007-ben először szerepelt a márciusi koszorúzás során, és először léphetett fel külföldön a müncheni gyülekezetrel közösen tartott istentiszteleten. A kórus az idén egy nagyobb szabású koncerttel szeretné meglepni a szélesebb prágai magyar közönséget.

Az új év kezdetével a gyülekezetben újra beindulnak a bibliáorák. A biblióra nincs korhoz kötve, ezért jó alkalom arra, hogy a gyülekezet idősebbjei és fiataljai találkozzanak és beszélgessenek egymással.

A gyülekezet tavaly is megszervezte adventi szeretetvendégségét, ezáltal is hívogató soraiba a prágai magyarságot.

Végül pár statisztikai adat: a gyülekezet tíz éve alatt 19 keresztelezésre, 1 temetésre, 4 esketésre és 5 konfirmációra került sor. Ez nem sok, viszont talán első alkalommal fordult elő, hogy a 2007-es adventi szeretetvendégségen 65-en, és a karácsony első napján tartott ünnepi istentiszteleten 15-en vettek részt.

Igen, ami magyar, az Prágában kicsinek, kevésnek tűnhet, de annak, aki a kicsit becsülni tudja és bizakodó szívvel építeni akarja, minden különleges színezetet kap és pezsegni kezd. A magyar kulturális étellel, az óvodával, a néptáncscsoporttal, a diák-

München, 2007 április. A kórus fellépése a müncheni gyülekezetrel közösen tartott istentiszteleten

étellel párhuzamosan ugyanez mondható el a prágai magyar reformátusság hitéletéről is.

Reméljük, rövidesen tisztázódnak a gyülekezet státuszával kapcsolatos kérdések, teljesülnek a gyülekezethez fűzött remények, és a gyülekezet kapocs lehet majd kelet és nyugat reformátusai között. Mindenkét kérünk, hordozza imádságban a gyülekezet ügyét.

Minden Prágába látogató testvér szívvel látunk a Klimentská utcai gyülekezeti terebben. A gyülekezet múltjáról bővebb információk a www.refnet.cz honlapon található.

H LAVÁCS PÁL

TISZTJÚTÍTÁS A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZBAN. A választások első részére, a presbitériumok megválasztására, az elmúlt év végén került sor. Az idén június közepéig a kilenc egyházmegye megtartotta jelöléseit a püspöki és főgondnoki, a püspökhelyettesi és főgondnok-helyettesi, és az egyházmegyei tisztségekre is. Az egyházközségek a jelöltek átvilágítása után, szeptember 15-ig szavazhatnak a jelöltjekre. A választási bizottság szeptember végén hozza nyilvánosságra a választások eredményét. Az új püspök megbízási ideje hat év. Erdélyi Géza 1996-tól, két cikluson keresztül irányította a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházat. Az egyház egyik specifikuma, hogy nagyrészt magyar nemzetiségű hívei vannak, a szlovák protestánsok ugyanis zömmel evangélikus vallásúak, a református egyház kilenc egyházmegyéjéből csak kettő szlovák. A népszámlálási adatok alapján a magyarok megközelítőleg hatoda református vallású, legnagyobb arányuk a közép-szlovákiai magyarság körében.

TOLLVONÁS

Gondolatok egy prágai év után

Isten akaratából és az Ó földi eszközeinek segítségével a 2007/2008-as tanévet Európa egyik legősibb egyetemén, az idén 660 éves prágai Károly Egyetemen tölthettem el. A Protestáns Teológiai Fakultás diákjaként alkalmam adódott betekintést nyerni nemcsak egy, a kolozsváritól sok mindenben különböző akadémiai életbe, hanem abba az európai társadalomba is, ahol a legtöbben vallják magukat ateistának.

A híresen erős csehországi ateizmus és szekularizáció rányomja bélyegét a világra, de az egyházi vonatkozású intézményekre is. Ez igaz a prágai teológiai oktatásra is. Az állami egyetem részeként, a Prágai Protestáns Teológián tanulnak ateisták, muzulmánok, izraeliták és más keresztyén felekezethez tartozó diákok is. E jelenség számomra kezdetben szokatlan és furcsa volt, annál is inkább, mert sokszor kisebbségben éreztem magam keresztyén álláspontommal egy-egy szemináriumi vita során. Minden nehézség ellenére meg kellett tapasztalnom, hogy Isten akarata az is, hogy egy konzervatív erdélyi teológus beleszóponjen egy ateista sivatagba, ahol a vízért folytatott kitartó harc gyümölcse nem a lelki kiszáradás, hanem Isten áldásainak oázisa.

Mindenekelőtt megtanultam, hogy nem szabad elzárkózni azoktól, akik más álláspontot képviselnek, még akkor sem, ha az nagyon távol is áll a sajátomtól. Isten képességét felfedezni egy istentagadóban, megmutatni az Ő szeretetét egy meggyőződésesen ateista diáknak is, ez volt a legnehezebb feladat. Előbbi mondatomban a múlt időt talán nem is használtam jogosan, hiszen itt

Erdélyben is ez a feladat. Ami ma Csehországban megszokott valóság, az nincs annyira távol tőlünk sem. A Nyugat minden áldásával és átkával már jónéhány éve átlépte az országhatárt. Ezek a gondok és feladatok reánk várnak, hogy az Evangélium mai munkásaiként felvegyük a harcot az emberi lelkekre vadászó sivár és istentelen kor-szellemmel. Ehhez a harchoz volt jó tréning, áldott eszköz a prágai év.

Volt azonban a harc és munka mellett bőven föltekezés is. Talán még többet jelentett ilyen körülmények között lelki otthonra találni a prágai magyar református és a nemzetközi anglikán gyülekezetekben. Mindeközül az áldások szigete, az erőgyűjtés oázisa és a testvéri közösség helye volt. Egyszerre élhettem át egy idegen országban azt, hogy magyar református vagyok, és azt is, hogy annak az Anyaszentegyháznak vagyok tagja, melyben cseh, szlovák, angol, kínai és afrikai együtt dicsőítheti a Mindenség Urát. Megtanultam tisztelni és értékelni a különféle keresztyén hagyományokat, megkeresni azt, ami valóban összeköt, mert tudom, hogy egy az alap, akármilyen nemzetiségű és háttérű hívővel is találjam szemben magam: az Úr Jézus. Megtanultam továbbá azt is, hogy mi, keresztyének, éljünk a világ bármely pontján, nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy ne összefogva igyekezzünk szolgálni az Anyaszentegyház ügyét, az Evangélium hirdetését. Érvényes ez édes, gyönyörű Erdélyországra is.

NAGY NORBERT

(A szerző református teológiai hallgató.)

TALLÓZÓ

A nagyszájú apostol

Györgyfalváról a Mezőségbe, onnan Kolozsvárra és Bukarestbe, lelkészként vissza a Mezőségbe, majd Hollandiába, a Frízföldre, Budapesten és Komáromon át pedig Nagyváradra vezetett Hermán M. János lelképásztor, író életútja. A lelkésszel Fábán Tibor, a Harangszó című református

Isten gazdag áldását kérjük, a szeptember 7-én 60. életévét töltő Hermán M. Jánosra! A szerk.

lap főszerkesztője beszélgetett a VII. Kárpát-medencei Nyári Egyetem zárónapján.

Csűrű István megbízott püspök rövid áhítata után Gerrit Wiersingát tüntették ki Pro Ecclesia-Nagyvárad-Ósi díjjal. A nyolcvanéves idős úr a hollandiai Emmaus Alapítvány munkatársaként 211 romániai református magyar gyülekezetbe vitt segílyt. Ha kellett, porrá tört penicillint hozott, ha kellett ruhaneműt vagy könyveket. Hermán M. János már frízföldi szolgálata idején ismerkedett meg az alapítvány munkatársaival. Könnyű is, nehéz is volt beilleszkedni 1983-ban a hollandiai életbe, mesélte a lelkész. A nyelv tanulásával nem voltak gondjai, hiszen 35 éve él boldog házasságban holland feleségével, Hannikával. A tulipánok országából 1973-ban költözött Ceaușescu Romániájába a feleség, hogy jóban-rosszban társa legyen a lelkésznek. Itthon 1983-ig küzdöttek az egyházakat felaprítani akaró rendszerrel, majd megbetegedett, és a kivándorlás mellett döntött. Kinn azonban hollandiai lelkesi tevékenysége mellett irányította a segélyeket, magyar istentiszteleteket tartott Belgiumban, és szükség esetén mozgósította a Szabad Európa Rádió munkatársait. Már holland állampolgárként került Budapestre, ahol 1992-ben a délszláv háború menekültjeit segítette. Onnan a komáromi Calvin János Teológiai Akadémiára ment tanítani, majd Nagyváradra jött, és létrehozta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Dokumentációs Központját, mert „itt szükség volt könyves emberre.”

F. N. L. (KRÓNIKA)

Ifjúsági tábor Pádison

Vidám reggelre ébredtek július 7-én a sarmasági ifjak. Lucza István Sarmaság-Bányatelep-i lelképásztor kíséretével hatan indultunk el a Bihar-hegység legszebb gyöngyszemeinek megismerésére. Az alaptábor Pádison volt, hosszú út állt tehát előttünk. Vágytunk arra, hogy a többi gyülekezetből érkező ifjakkal megismerkedjünk. Erkezőtől, Mezőtelkiből, Kisnyégerfalváról és Köröstárkányból 14 fiatal érkezett. Érkezésünk után felállítottuk sátrinkat, majd a csapat két részre oszlott. Egyik része a közelben lévő kilátóhoz, a Mócok templomához (1466 m) sétált fel, másik része pedig focizni ment a lelképásztorok kíséretében. A naplemente mindnyájunkat visszahírogatott a táborba, majd letelepedtünk a táborfűz köré és részt vettünk az áhítaton.

Pádistól mindössze néhány km-re lenyűgöző látványú kilátók, szorosok, vad hegyi patakok, hatalmas fenyvesek és barlangok vártak bennünket. Túrásaink során felkerestük a környék legnevezetesebb látnivalóit: Mócok temploma, Boga köve kilátó, Boga barlang, Csodavár, Eszkimó jégbarlang, Flóra rét, Galbena szoros, Galbena kilátó, Szamos bazár.

Réten és erdőn át vezető ösvényeken érkezünk meg a Csodavárhoz, amely egy hatalmas sziklavárhoz hasonló víznélő barlang. A vár-patak vize egy óriási sziklakapuban tűnik el. A barlangjárás a déli órákra terveztük, ugyanis akkor a nap sugarai a kürtön át megvilágítják a jeget, nem mindennapi látványml gyönyörködte az odalátogatót.

A Bihar-hegység legszebb gyöngyszemeit keresték fel a sarmasági ifjak

A Galbena-szoros a Galbena vízkeletnél kezdődik, mely összegyűjti a Pádís Csodavár zárt medencéjében lévő felszín alatti vizeket. Az első és egyben a leglátványosabb szakasz kb. 1,5 km, amely körülöleli a Flóra rétet kelet-délnyugat irányban.

A Szamos-bazár a Meleg Szamos forrásvidéke. Barlangja remekül szemlélteti, hogyan alakulhat át egy barlangrendszer hatalmas kanyonná. A barlang, melynek bejárata 15 m magas és 7 m széles, egyetlen hatalmas járatból áll. Hossza 212 m. Több hatalmas terem láncolata alkotja, melyeket a nap sugarai kürtöszerű réseken át világítanak meg. Izgalmas és élményekkel teli hét áll a hátunk mögött. Kicsit fáradtan, mégis fájó szívvel búcsúztunk a természetől és új barátainktól.

SZIKSZAY NÓRA és TÓTH EDINA tanuló, SARMASÁG

Református rádiózás a Kárpát-medencében

Júliusban a kárpátaljai Beregszászban tartották a Kárpát-medencei református rádióstúdiók találkozóját. A miskolci Európa, a helyi Sion, a kolozsvári Agnus Rádió és a nagyváradi Református Stúdió képviselői szakmai továbbképzőt tartottak, szervezési kérdéseket vitattak meg. A váradi stúdiót Veres-Kovács Attila főszerkesztő és Gavrucza-Nagy László zenei szerkesztő képviselte. Az Európa Rádió igyekszik összehangolni a többi stúdió munkáját. Íme néhány vélemény az egységesülő Kárpát-medencei református rádiózásról.

– **Taracközy Gerzson** lelképítész, az Európa Rádió református programigazgatója. Amióta létrejött az Európa Rádió, hogy gondolja, elérte kitzított célját?

– A kezdeményezés onnan indul el, hogy Miskolcon is létrejött egy kis református stúdió, amely hetente 2-3 alkalommal 30-40 perces műsoranyagokat sugárzott az akkori Európa Rádióban. Ezt követően frekvenciákat pályáztunk Záhonyban, Mezőkövesden, Kisújszálláson és most Nyíregyházán. Záhony már átsugároz Kárpátaljára. Reménységünk van arra, hogy Nyíregyházával a szatmári részt, illetve Kárpátaljának a beregi részét sikerül lefedni. Amikor létrejöttünk, mi is egy voltunk azon kis stúdiók között, amikre az Emission azt mondta, hogy támogatni fogja. Elkezdtük több évvel ezelőtt ki-ki a maga helyén a munkát, és odáig fejlődtünk, hogy mi is tudunk gondolkodni testvéri közösségekben, hogyan is töltjük be a küldetésünket.

– *Mi a cél, végső soron?*

– A legtávolabbi cél az, hogy legyen egy Kárpát-medencét beszóró református rádió. Hogy ez most gyakorlatban úgy valósul meg, hogy vannak kisebb stúdiók, melyek a maguk körzetét beszórják, vagy lesz egy nagy rádió, az részletkérdés. A lényeg az, hogy ahova csak lehet el-

jusson az evangélium, akár interneten, akár felszíni sugárzáson vagy kábelen keresztül. Ahol csak lehet, hallhassák az evangélium üzenetét.

– *A beregszászi találkozónak az internetes együttműködés volt a legfontosabb célja. Részleteznél ezt?*

– Az internetes együttműködés gyakorlatban tavaly októberben indult, amikor közösen használatba vehettük a www.refradio.eu portált, aminek keretén belül Nagyvárad, Kolozsvár, Beregszász és Miskolc közösen jelenik meg, de megmarad az egyénisége minden egyes stúdiónak.

– *A Tiszántúli és Tiszáninneni Egyházkerület felvállalta az Európa Rádió finanszírozását.*

– Egyházkerületünk vezetősége, közgyűlése, testületileg kimondták, hogy misszió szempontjából a mai ember utótlérése kulcsfontosságú, és ehhez legyen olyan médiánk, amin keresztül meg tudjuk szólítani a mai embereket. Ezért vásároltak egy közhasznú társaságot, amibe évente folyamatosan befizetik a maguk hozzájárulását. A többi helyen egy kicsit nehezebb a helyzet. Ez egyrészt a gazdasági helyzetből is adódik, de azt gondolom, hogy missziói szempontból nem biztos, hogy eljutottak már ennek a fontosságának a felismerésére.

– *Sike Gábor, az Európa Rádió főszerkesztője tanárként indult, majd rádiós és televíziós szakemberként kereste kenyerét, tehát nem egyházi ember, nem kifejezetten a református egyházból jön. A köz tudatban úgy él, hogy a miskolci Európa Rádió egy református rádió. Hogyan sikerült ezt az új munkaközösséget befogadni, irányítani és megszervezni?*

– A református egyház úgy épül fel, hogy van egy világi oldal, hiszen a vezetőségben van egy világi gondnok és a lelkési oldal. Valahogy így épül fel a rádió szerkezete is, van egy református szerkesztőség és van egy világi szerkesztőség, de ezt nem szabad ennyire mereven külön venni, mint ahogy a gondnok sem áll teljesen idegenül az egyházi dolgokhoz, és egy lelkési vezetőség sem áll távol a világi dolgoktól.

Mi is próbáljuk ezt a lehető legtermészetesebb módon ötvözni. Ahogy az egyik püspökünk mondta: a világ ugyan egyházellenes, de az egyháznak nem szabad világellenesnek lennie. Valahogy így próbáljuk szólni mi is az életünket.

– *Mik a legnagyobb nehézségei manapság, mivel szembenél az új szerkesztőség?*

– A legnagyobb nehézség az, hogy nagyon elértéktelenedett a világ. Ha megnézzük a mai médiakínálatot, akkor az obszcén, a közönséges, a legmegbotránkoztatóbb dolgokat fogjuk látni, mert ez érdekli az embereket. Az emberek azonban sokszor azt nézik, azt hallgatják, amit kapnak. A mi feladatunk, hogy értéket adjunk nekik, amitől tényleg pozitív fordulatot vesz az életük.

– *Zsigmond András, az EMISSION hollandiai rádiós alapítvány kelet-európai képviselője. Mi a célja az EMISSION-nak Kelet-Európában?*

– Az EMISSION tíz éve tevékenykedik Kelet-Európában. Segítettünk beindítani református rádiós tevékenységeket, elsősorban Erdélyben. Nem dicsekvészképpen mondom, de ha az EMISSION nem támogatta volna ezt a tevékenységet Erdélyben, akkor gyakorlatilag szinte nem is létezne református rádiózás. Sajnos, nem értük el azt az eredményt, amire számítottunk. Ugyanis az EMISSION úgy működik, hogy segít beindítani rádióadásokat, 5-6 évig segíti azok működését, majd fokozatosan visszalép, megszünteti a támogatást. Azonban abban a pillanatban, amikor az anyagi támogatás csökken, jönnek a problémák. Nehéz arra választ adnom, hogy Erdélyben miért nem kap kellő támogatást a rádiós tevékenység. Tény, hogy se erkölcsileg, se anyagilag nincs elegendő támogatás. Nyilvánvaló, hogy a református rádiózás erősen háttérbe szorult az egyéb történelmi egyházakhoz viszonyítva, ami vészharang kellene, hogy legyen számunkra, mert ez azt jelenti, hogy híveket veszítünk.

VERES-KOVÁCS ATTILA

Történelmi-irodalmi pályázat

Az 1956-os Hagyományörző Tagozat és a Rákóczi Szövetség Rákos mezeje tagszervezete irodalmi / történelmi pályázatot hirdet magyarországi és határon túli középiskolások és I. és II. éves főiskolások számára, két külön kategóriában: *Egy élet a diktatúra ellen*; *A katyn-i tragédia emléke és a lengyel nemzettudat*. **Beadási határidő: 2008. október 10.**

A pályázaton 3–10 oldalas (A4-es oldal) pályaművel lehet részt venni. A pályaművet a résztvevők az alábbi témákról több műfajban

írhatják meg: *interjú, elbeszélés, esszé, értekezés, vagy tanulmány.*

A témák: **I. Egy élet a diktatúra ellen.** A 20. század egy kiemelkedő politikai szereplőjének küzdelme és sorsa a negyvenes és az ötvenes években. Eszterházy János, Kovács Béla, Mindszenty József, Nagy Imre, Gérecz Attila, Márton Áron, Pongrácz Gergely, Tóth Ilona vagy mások életútjának ábrázolása tanulmány, esetleg elbeszélés vagy interjú formájában (utóbbi közeli hozzátartozóval is készülhet). Egyéni cím adható.

II. A katyn-i tragédia emléke és a lengyel nemzettudat. Kik tudtak róla, kik emlékeztek, kik és hogyan vezették félre a világ közvéleményét. Hogyan jelenik meg a történelmi esemény A. Vajda filmjében (esszé vagy tanulmány, esetleg elbeszélés).

1. díj: 50 ezer Ft, **2. díj:** 35 ezer Ft, **3. díj:** 25 ezer Ft. A legjobb dolgozatok szerzői meghívást kapnak október 22–23-ra a budapesti ünnepségekre.

Cím: POFOSZ Hagyományörzők, 1051 Budapest, Nádor u. 36. vagy Rákóczi Szövetség, 1255 Budapest, Pf. 23. A borítékra írják rá: PÁLYÁZAT

További információk és ajánlott irodalom: 56hagyomanyorzo@gmail.hu

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1 lej.

Felelős szerkesztő: Fábian Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Munkatársak: Antal Attila, Balászné Kiss Csilla, Kurta Tótos Beáta, Muhari István, Orbán Levente.

Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067.

E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A terjesztés, a lelkési hivataloknál keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám nyomdájában.